

Statsrådets skrivelse till riksdagen om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning (om inrättande av *Fiscalis*programmet för samarbete på beskattningsområdet)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 8 juni 2018 till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av *Fiscalis*programmet för samarbete på beskattningsområdet (COM(2018) 443) samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 8 oktober 2020

Finansminister Matti Vanhanen

Finansråd Tiina Maisala

FINANSMINISTERIET

PROMEMORIA
8.10.2020

EU/2018/1231

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM INRÄTTANDE AV FISCALISPROGRAMMET FÖR SAMARBETE PÅ BESKATTNINGSOMRÅDET

1 Bakgrund till förslaget

Som en del av paketet med förslag till EU:s nästa fleråriga budgetram för 2021–2027 lade kommissionen den 8 juni 2018 fram sitt förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fiscalisprogrammet för samarbete på beskattningsområdet (COM(2018) 443, 2018/0233 COD).

Detta program är en fortsättning på det nuvarande Fiscalis 2020-handlingsprogrammet, som upphör den 31 december 2020. Det föreslås att Fiscalisprogrammets innehåll, struktur och budgetstorlek i huvudsak ska vara en fortsättning på det föregående programmet.

Enligt tidigare etablerad praxis har riksdagen informerats i ärendet genom ett E-brev den 3 juli 2018 (E 60/2018 rd).

2 Förslagets syfte och huvudsakliga innehåll

2.1 Motivering

Unionen och de nationella skattemyndigheterna kan på grund av otillräcklig kapacitet och otillräckligt samarbete – både inom EU och med tredjeländer – inte fullgöra sina uppdrag effektivt och resultatrikt. Skatteförvaltningarna ställs konstant inför nya utmaningar. De måste snabbt och gemensamt hantera framväxande problem (skattebedrägerier, skatteundandragande och skatteflykt, digitalisering och nya affärsmodeller såsom e-handel och delningsekonomi). Samtidigt bör man undvika att lägga onödiga administrativa bördor på medborgare och företag i samband med gränsöverskridande transaktioner. Skattemyndigheterna måste utveckla bättre och mer innovativa sätt att fullgöra sitt grundläggande uppdrag, dvs. uttag av skatter. Kommissionen föreslår därför att Fiscalisprogrammet ska ha verktyg och en budget som stöder skattemyndigheterna genom kapacitetssupplegning inom administration och informationsteknik samt operativt samarbete.

2.2 Syfte och åtgärder

Fiscalisprogrammet fokuserar på att skapa mekanismer (bl.a. it-system) för att förbättra samarbetet mellan skatteförvaltningar och administrativa myndigheter. Programmet syftar särskilt till att ge de nationella förvaltningarna effektivare verktyg för att bekämpa skattebedrägeri och skatteundandragande och för att underlätta efterlevnaden av skattebestämmelserna. Allmänt taget kommer programmet att bidra till att unionens skattesystem fungerar korrekt, dvs. bidra till att förebygga och bekämpa skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt och till att undvika onödiga administrativa bördor för medborgare och företag i gränsöverskridande verksamhet. Dessutom ska det stödja utnyttjandet av den inre marknadens fulla potential och främja unionens konkurrenskraft samt främja och stödja en gemensam unionsstrategi i internationella forum. Även om målen i förslaget till förordning beskrivs på ett något annat och förenklat sätt

jämfört med det nuvarande programmet – utan operativa mål – är dess mål därför i princip desamma.

I likhet med det pågående programmet kommer det nya programmet att vara öppet för deltagande av medlemsstater, anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater. I linje med unionens övergripande politik kommer även de länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken och tredjeländer i enlighet med villkor i särskilda avtal mellan unionen och dessa länder att på vissa villkor kunna delta i programmet.

De typer av åtgärder som berättigar till stöd från programmet liknar i huvudsak de åtgärder som stöds enligt det nuvarande programmet. De olika typerna av åtgärder har dock förenklats för att skapa mer flexibilitet. Stödberättigade åtgärder är a) möten och liknande särskilda evenemang, b) projektbaserat strukturerat samarbete, c) åtgärder för it-kapacitetsuppbyggnad, i synnerhet utveckling och drift av europeiska elektroniska system, d) åtgärder för uppbyggnad av personalkompetens och annan kapacitetsuppbyggnad, e) stöd och andra åtgärder, däribland studier och pilotprojekt.

2.3 Förvaltning

På grund av verksamhetens art och att det i första hand är skatteförvaltningarna som är förmanstagare kommer Fiscalisprogrammet fortfarande att genomföras inom ramen för den direkta förvaltningen. Det möjliggör en riktad och ändamålsenlig fördelning av medel och snabb anpassning av verksamheten till nya prioriteringar och behov. Programmet kommer att förenklas ytterligare genom att man i samband med bidrag använder så mycket schablonbelopp och enhetskostnader som möjligt. Avtal om offentlig upphandling är också en del av genomförandet av programmet.

Programmet genomförs genom ett flerårigt arbetsprogram. Kommissionen ska biträdas av Fiscaliskommittén.

2.4 Finansiering

För genomförandet av programmet föreslår kommissionen finansiering på 239 miljoner euro (2018 års priser), varav merparten gäller it-kapaciteten liksom tidigare.

3 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritetsprincipen

Förslaget grundar sig på artiklarna 114 och 197 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt (ordinarie lagstiftningsförfarande).

En viktig del av Fiscalisprogrammet handlar om stöd till informationsutbyte mellan medlemsstaterna inom ramen för det administrativa samarbetet. Kommissionen och medlemsstaterna ska se till att de elektroniska system som används i detta arbete utvecklas och används på ett korrekt sätt. I programmet anges både kommissionens och medlemsstaternas uppgifter och ansvarsområden. Dessa aspekter av it-kapacitetsuppbyggnaden kommer tillsammans med andra administrativa kapacitetsaspekter av programmet att förbättra den inre marknadens funktion, vilket motiverar att programmet är baserat på artikel 114 i EUF-fördraget. Programmet erbjuder mekanismer, möjligheter och nödvändig finansiering för att stödja skattepolitiken och förbättra samarbetet mellan skattemyndigheter. Det övergripande syftet med åtgärderna är att förbättra det administrativa samarbetet och förbättra medlemsstaternas administrativa kapacitet på beskattningsområdet, vilket motiverar att även artikel 197 i EUF-fördraget används som rättslig grund.

Den rättsliga grunden för förslaget är korrekt och densamma som för det nuvarande Fiscalis 2020-programmet.

Förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen. Att bekämpa skattebedrägerier, skatteundandragande och skatteflykt, förbättra skatterättvisan och skatte-transparensen samt stödja den inre marknadens funktion och konkurrenskraft förutsätter gemensamma regler, samordning och samarbete mellan medlemsstaternas skattemyndigheter och kan inte uppnås av medlemsstaterna på egen hand. Åtgärderna i programmet är också mer kostnadseffektiva än enskilda samlagsåtgärder och IT-lösningar i en medlemsstat.

4 Förslagets konsekvenser

Programmet kommer att effektivisera skatteuppbörden och öka skatteintäkterna eftersom skatteförvaltningen stöds genom operativt samarbete och kapacitetssupplegning inom administration och informationsteknik för att säkerställa att skattesystemen fungerar och genom att det ger myndigheterna effektivare verktyg för att bekämpa skattebedrägeri och skatteflykt.

En viktig del av programmet är att stödja informationsutbytet mellan medlemsstaterna inom ramen för det administrativa samarbetet, särskilt de europeiska elektroniska system som används i detta arbete. Liksom tidigare riktas största delen av finansieringen till it-kapacitetssupplegning. Ryggraden i skattesamarbetet är ett gemensamt kommunikationsnät med hög säkerhetsnivå som garanterar att skatteförvaltningen bara behöver koppla upp sig en gång till denna gemensamma infrastruktur för att kunna utbyta uppgifter. Detta är en kostnadseffektiv lösning jämfört med en bilateral eller multilateral samlagsstruktur.

För genomförandet av programmet föreslog kommissionen 239 miljoner euro (2018 års priser), vilket också fastställdes i den överenskommelse som Europeiska rådet nådde i juli 2020 om budgetramen 2021–2027.

Förslaget har ingen inverkan på nationell lagstiftning.

5 Ålands ställning

Frågan hör inte till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

6 Den nationella behandlingen av förslaget och behandlingen i Europeiska unionen

Ett utkast till promemoria om förslaget till förordning har behandlats i ett skriftligt förfarande i sektion EU9 (skatter) under kommittén för EU-ärenden den 20–26 juni 2018.

Ärendet har behandlats i MFF-ledningsgruppen den 2 juli 2018 och den 5 oktober 2020.

Enligt tidigare etablerad praxis har riksdagen informerats i ärendet genom ett E-brev den 3 juli 2018 (E 60/2018 rd). Finansutskottet delade statsrådets ståndpunkt och stora utskottet har sänt utskottets ståndpunkt för kännedom till statsrådet den 13 september 2018.

Med hänsyn till grundlagsutskottets utlåtande GrU 6/2020 rd tidigare i år i en annan fråga och den överenskommelse som Europeiska rådet nådde i juli om den fleråriga budgetramen 2021–2027, översänds nu till riksdagen en U-skrivelse enligt 96 § i grundlagen som kompletterar det tidigare E-brevet.

Förslaget behandlades i rådet i arbetsgruppen för skattefrågor. I Coreper den 28 november 2018 nådde rådet en partiell allmän riktlinje. Utanför riktlinjen ligger de horisontella frågor som ska avgöras i samband med förhandlingarna om budgetramen.

I Europaparlamentet är det ansvariga utskottet ECON (Ekonomi- och valutafrågor), rapportör är Sven Giegold (Greens, DE). Under Rumäniens ordförandeskap fördes trepartsförhandlingar med Europaparlamentet (utom de frågor som avgörs i samband med förhandlingarna om budgetramen). Det partiella förhandlingsresultatet fastställdes av rådet i Coreper den 27 mars 2019, och av Europaparlamentet i mars 2019.

Utanför det partiella förhandlingsresultatet ligger horisontella frågor som ska avgöras vid förhandlingarna om budgetramen (rättsstatsprincipen, budgeten, tredjeländers deltagande) samt en horisontell fråga för Europaparlamentet (användning av en delegerad bestämmelse i arbetsprogrammet). Trepartsförhandlingarna slutförs efter budgetrambeslutet.

7 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser det vara viktigt och värt att understöda att uppnåendet av de mål som redan eftersträvas med det nuvarande Fiscalis 2020-programmet och en fortsättning på de genomförda projekten säkerställs genom det nya Fiscalisprogrammet.

Statsrådet godkänner Fiscalisprogrammets finansiering ur EU:s budget enligt de slutsatser som Europeiska rådet antog i juli 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027.